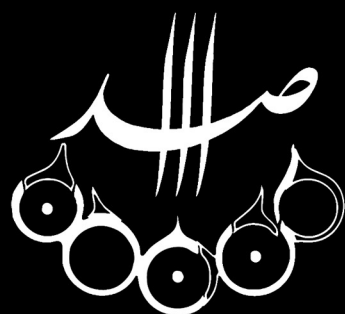

گاهنامه صدا

شماره ۲۳ - بهمن ۹۸
انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر
عضو دفتر تحکیم وحدت - تاسیس ۱۳۴۲

صدای دختران امیرکبیر

خدا حافظ!

بررسی عملکرد فراکسیون زنان دهمین دوره ی مجلس شورای اسلامی در روزهای پایانی این دوره مجلس

سخن سردبیر

نیاز به قوانین مختص با زندگی، فعالیت، کار، تحصیل و... برای زنان هستیم قوانینی که با هویت حقیقی او همخوانی داشته باشند و در عین حفظ شخصیت و کرامت زنان، آنان را در رسیدن به کمال و سعادت چه در دنیا خاکی و چه در آخرت کمک کنند؛ از حقوق آنان در خانواده و جامعه دفاع کنند و با قرار دادن زن و مرد در جایگاه تعریف شده از سوی خالق آفرینش به تعالی آنان و حفظ جایگاه زن و خانواده و جامعه کمک کنند. اصرار بر حضور حداکثری و یا حتی مشخص کردن درصدی خاص برای این حضور، عملی منسوخ و به دور از اصل **شایسته سالاری** است موضوعی که به طور کامل در مقاله «زنان در صدی» به آن اشاره کردیم. حتی با قبول ضعف های موجود در شرایط قبل از کاندید شدن زنان و کمبود های آموزشی در این حوزه اما نباید با سرپوش گذاشتن بر اصل ایراد، آن را صرفاً با کلمات کلیشه‌ای و زیبا حل شده بنامیم. فعالیت اجتماعی و سیاسی برای زنان نه تنها نهی شده نیست بلکه در مواردی لازم و وظیفه شمرده می شود. مقام معظم رهبری در این خصوص می‌فرمایند: «نظر اسلام این است که در میدان فعالیت علمی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، نباید بر زن تحمیل و اجبار کرد؛ چنان که به سد کردن راه او هم نباید پرداخت. اگر خانم ها می خواهند وارد فعالیت های اجتماعی و سیاسی شوند، مانعی نیست. زن مسلمان مثل مرد مسلمان حق دارد آن چه را که اقتضای زمان است، آن خلایبی را که احساس می کند. آن وظیفه ای را که بر دوش خود حس می کند، انجام دهد.» پس در کنار فراهم کردن شرایط مناسب برای حضور بانوان کشورمان در عرصه قانونگذاری؛ زنان خانه ملت نیز باید ضمن حفظ وظایف نمایندگی که به واسطه ورودشان به مجلس برای آن موظف هستند نگاهی اصلاح گرایانه و واقع بینانه به مسائل زنان داشته باشند و در کنار شنیدن صدای همه زنان در شهرهای مختلف ایران با اولویت دهی به این مسائل قدم در راستای حل این موانع و مشکلات بردارند.

با نزدیک شدن به ۲ اسفند، انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی سعی کردیم با نگاهی بر عملکرد این دوره مجلس در حوزه زنان و به خصوص نمایندگان زن فعال در مجلس به استقبال از این انتخابات برویم با صحبتی از لوایح حوزه زنان بحث شده در صحن خانه ملت آنان را به پای میز نقد و بررسی کشانیدیم و با اشاره به عملکرد چهار تن از بانوان نماینده و همچنین دو رئیس فراکسیون زنان در این دوره، نگاهی گذرا بر عملکرد و مواضع آنان داشتیم. در حالی که پایان این مجلس نزدیک می شویم که می‌توان مباحث حوزه زنانی مطرح شده در آن را جزو جنجالی ترین صحبت ها در خانه ملت دانست!او در مقاله ای سعی کردیم از میان سر و صدای قوانینی که از پشت تریبون فراکسیون زنان فریاد زده شده به مطالبات واقعی زنان اشاره کنیم که گاهی نادیده گرفته شده اند. و به عملکرد و میزان کارآمدی فراکسیون زنان در آخرین روزهای باقیمانده از ۴ سال فعالیتشان در مصاحبه پرداختیم. اما پیش از همه این موارد لازم است صحبتی پایه ای تر در این مورد داشته باشیم؛ **اساساً هدف از ورود زنان به مجلس چیست و چه وظیفه دیگری غیر از نمایندگان دیگر بر دوش دارند؟**

«مجلس شورای اسلامی از یک مجموعه کیفی و کمی قابل توجهی از زنان نماینده برخوردار شده است و اکنون این ضرورت احساس می شود که بانوان اهل معرفت، حکیم، سنجیده و عاقل باید وارد میدان یک مبارزه صحیح برای تأمین حقوق واقعی زن مسلمان شوند و اجازه ندهند که این کار در دست افراد عامی و بی اطلاع متوقف بماند. (مقام معظم رهبری)». مجلس در راس امور است و نهاد تصمیم گیری، قانونگذاری و نظارت بر اجرای قوانینی است که برای یک کشور مورد نیاز است. زنان نیمی از جامعه ما را تشکیل می دهند و در واقع به این معناست که نیمی از مخاطبان قوانین تصویب شده زنان هستند و علاوه بر قوانین جاری و معمول در حوزه ها و مسائل مختلف ما

فهرست

سخن سردبیر / ۱

زنان در صدی / ۲

مثبت 18 / ۳

دغدغه ای به نام فراکسیون زنان / ۴

قوانین جنجال ساز یا جنجال های قانون ساز؟ / ۶

حربه ای به نام کودکان بی هویت / ۷

زنان در مجلس / ۸

ریاست زنان! / ۹

شماره بیست و سوم | بهمن ۹۸

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان

(عضو دفتر تحکیم وحدت-تاسیس ۱۳۴۲)

مدیرمسئول: مریم مهربان

سردبیر: فرناز اینانلو

همکاران این شماره:

مریم آخوندی | طاهره اسماعیل زاده | فرناز

اینانلو | فاطمه سادات هوشمند میرحسینی |

مریم عطری | ریحانه شرافتی | فاطمه سادات

مرتضوی | میترا هدایتی | نفیسه عینی

طراح جلد و صفحه آرایی: فرناز اینانلو

راه های ارتباطی ما:

AnjomanEslami_AUT

Anjoman_Eslami_AmirKabir

Sedaaa_AUT

زنان در صدی

بررسی در نظر گرفتن سهمیه ۳۰ درصدی برای حضور زنان در مجلس شورای اسلامی

این نقطه ی اثر گذار بر زندگی مردم، عدم توانمندی شان بروز پیدا کند. چیزی که حاصل می شود ایجاد فضای بی اعتمادی در جامعه نسبت به زنان است ، که به هیچ وجه خوشایند نیست.

راهکار حضور درصدی هرچند تعداد زیادی از کرسی های مجلس را در اختیار زنان قرار می دهد اما ضعف هایی دارد که به ضرر زنان جامعه است. این راهکار که فرد توانمند و فرد غیر توانمند را کنار هم و در یک جایگاه با یک میزان انتظارات قرار می دهد عادلانه نیست. راهکار عقلانی تر توانمند تر کردن فرد غیرتوانمند و برداشتن موانع از سر راه او و تحقق یک انتخابات عادلانه و آزادانه میان زنان و مردانی است که هر دو توانسته اند در شرایط یکسان و

عادلانه به نقطه ی توانمندی برسند؛ نه حضور لزوما ۵۰-۵۰ در نتیجه پاسخ دوم یعنی اعمال تبعیض مثبت در بازه ی پیش از انتخابات پاسخی منطقی تر و عقلانی تر به نظر می رسد،چراکه همان طور که پیش تر نیز گفته شد مشکل بی عدالتی در مقوله ی انتخابات به پیش از انتخابات بر میگردد که امکانات رشد و توانمند سازی به طور عادلانه در اختیار مردان و زنان قرار نگرفته است؛ پس معقول این است که راهبرد تبعیض مثبت جنسیتی، پیش از انتخابات و در پروسه ی رشد و توانمند سازی بانوان اعمال شود.

به جای سهمیه دادن در نقطه ی آخر، سهمیه دادن به زنان در آموزش و حضور در عرصه های اجتماعی پیش از انتخابات (برای مثال در نظرگرفتن سهمیه درصدی برای حضور زنان در شورامرکزی احزاب و...)، میتواند جمعیت کثیری از زنان توانمند از لحاظ سیاسی و مدیریتی را به عرصه سیاسی کشور معرفی کند. حال مردم میتوانند از میان داوطلبین، زنان و مردان شایسته ای را انتخاب کنند که به دلیل توانمندی هایشان و اعتماد مردم، نماینده ی مردم شده اند نه به زور سهمیه. با پیگیری این مسیر میتوان به ورود زنان شایسته به سپهر سیاسی کشور در کل و مجلس شورای اسلامی به طور خاص امید داشت.

به جهت افزایش حضور زنان در مجلس شورای اسلامی پیشنهادی ذیل طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات، توسط زنان مجلس دهم مطرح شد. به موجب این طرح احزاب موظف می شدند سی درصد از افراد لیست مورد نظرشان را به زنان اختصاص دهند، طرحی که به پاسخ مثبت مجلس نرسید و پشت دیوارهای بهارستان ماند.

برای ورود به مجلس به عنوان نماینده چه برای زنان و چه برای مردان آنچه که عقلانی به نظر میرسد تکیه بر شایسته سالاری و ایجاد فرصت عادلانه برای مشارکت می باشد نه در نظر گرفتن سهمیه ی درصدی برای یک جنس. اما متأسفانه در شرایط واقعی جامعه شاهدیم که بسترهای توانمندسازی آن گونه که در اختیار مردان قرار دارد برای زنان جامعه فراهم نیست و بعضا به دلیل فرهنگ عمومی جامعه از تمام ظرفیت زنان استفاده نمی شود و همه ی استعداد هایشان فرصت شکوفایی و بروز نمیابند؛ لذا آنچه که می تواند به عادلانه تر شدن فضای انتخابی میان زنان و مردانی که هر دو سهم یکسان برای انتخاب شدن دارند ولی از فضای یکسانی برای توانمند و شناخته شدن بهره مند نیستند، کمک کند؛ ارائه ی راهبرد تبعیض مثبت جنسیتی برای زنان می باشد.

اما سوالی که پیش میاید این است که این تبعیض مثبت جنسیتی کجا باید اعمال شود؟ پاسخ به این سوال ما را به قضاوت درستی در رابطه با طرح فوق می رساند.

به عنوان پاسخ دو گزینه وجود دارد : اعمال تبعیض مثبت «حین انتخابات» و یا «پیش از انتخابات»

اعمال تبعیض مثبت به نفع زنان در حین انتخابات مجلس به شیوه هایی مثل در نظر گرفتن سهمیه ی درصدی یکی از روش های افزایش حضور زنان در مجلس می باشد که در کوتاه مدت نیز نتیجه می دهد. اما در نظر گرفتن دو مسئله در پیاده کردن این راهکار ضروری است.

۱. رسیدن به جایگاه نمایندگی مردم، جایگاهی است که نیازمند تلاش برای ارتقا توانمندی ها و رقابت سالم میان کاندیدها برای افزایش ویژگی های نمایندگی مطلوب در آنان است. با ارائه ی سوبسید و سهمیه ی مادام العمر برای حضور زنان در مجلس، فرصت رقابت و تلاش برای رشد و ارتقا از زنان گرفته می شود. درواقع این طرح با روپوش زیبای سهمیه و درصد مساوی تمرکز جامعه از فراهم نمودن امکانات برای ارتقا زنان را مخدوش می سازد.

۲. همان طور که گفته شد زنان به دلیل عدم بهره مندی کامل از شرایط توانمندسازی و تجربه، هنگام ورود به مجلس در سطح نامشابهی نسبت مردان هم جایگاهشان قرار دارند؛ در نظر بگیرید زنانی که فرصت و امکانات رشد و کسب تجربه را به طور کامل در اختیار نداشته اند، با یک سهمیه ی درصدی و نه با رای مستقیم مردم وارد مجلس شوند و در

مثبت 18+

نگاهی کوتاه به بررسی طرح افزایش حداقل سن ازدواج در مجلس دهم

یکی از مهم ترین و چالش برانگیزترین طرح های فراکسیون زنان مجلس دهم، طرحی باعنوان طرح کودک همسری بود که از سال ۱۳۹۵ مورد مطالعه قرارگرفته و در جلسه علنی مهرماه ۱۳۹۷ مجلس با یک فوریت تصویب شد. اما کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس این طرح را به دلیل جامع و کامل نبودن آن، متوقف کرد.

ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی در مورد سن ازدواج اذعان می دارد: عقد نکاح دختر قبل از رسیدن به سن ۱۳ سال تمام شمسی و پسر قبل از رسیدن به سن ۱۵ سال تمام شمسی منوط است به اذن ولی به شرط رعایت مصلحت با تشخیص دادگاه صالح.

در طرح کودک همسری فعالان حقوق کودک و فراکسیون نمایندگان زن مجلس خواستار افزایش حداقل سن ازدواج دختران به ۱۶ سال و برای پسران به ۱۸ سال و ممنوعیت ازدواج دختران زیر ۱۳ سال بودند.

این طرح با واکنش های متعدد و متفاوتی روبرو شد. عده ای در حمایت از این طرح با نگاه به آن به عنوان ازدواج اجباری، از فرصت ازدست رفته برای تحصیل، اشتغال و حضور موثر در جامعه گفته و هم چنین با فعالیت رسانه ای گسترده و با بیان دلایل احساسی چون اختلاف سنی بالا بین زوجین، خطر بارداری درسنین پایین، طلاق و... خواستار تصویب چنین قانونی شدند.

از طرفی هم عده ای بودند که با این طرح به دلایل مختلف مخالف بودند، مخالفان طرح با رد عنوان ازدواج اجباری بیان داشتند که باتوجه به فرهنگ موجود درجامعه ایران، به خصوص در برخی مناطق ایران، ازدواج دختر در سن پایین کاملاً مرسوم بوده و جلوگیری از آن تنها باعث افزایش ازدواج های موقت و یا افزایش ارتباط

نامشروع در جامعه شده و هم چنین با استناد به آمار، به رد تعداد زیاد ازدواج با اختلاف سنی بالا، مرگ ناشی از بارداری در سنین پایین و هم چنین پایداری بیشتر زندگی های شکل گرفته درسنین پایین پرداختند.

پس از آن مرکز پژوهش های مجلس با بررسی

وضعیت دختران ازدواج کرده در بازه سنی ۱۰ تا ۱۴ سال، نتایجی را در زمینه موضوعاتی همچون طلاق، محرومیت از تحصیل، مرگومیر ناشی از بارداری، رضایت جنسی، خشونت خانگی، عدم رعایت حقوق کودکی، ناتوانی در اداره امور زندگی و مداخلات آسیب زنده خانواده ها و اجباری بودن و فقدان بلوغ فکری و اجتماعی، مورد ارزیابی قرار داد.

هم چنین این گزارش با بررسی موضوع «ازدواج در سنین پایین» و «سن مناسب ازدواج» نشان می دهد که برخلاف بزرگنمایی صورت گرفته در این حوزه، وضعیت این موضوع آن گونه که گفته می شود بحرانی و حاد نیست که به موجب آن لزوم تغییر کامل احکام شرعی و قانونی در ارتباط با موضوع آشکار گردد.

همچنین به دلیل محدودیت دایره نفوذ قانون در مناطقی که این ازدواج ها در آن صورت می گیرد، هرگونه استفاده غیرهوشمندانه از ابزار قانون می تواند موجب گسترش ازدواج های غیرثبتی و در نتیجه محرومیت مضاعف افراد ازدواج کرده در این سنین باشد.

مرکز پژوهش های مجلس در این مطالعه با بررسی عوامل مختلف و نتیجه گیری های صورت گرفته، پیشنهادهاتی را همچون، تخصصی شدن تشخیص اهلیت و صلاحیت افراد برای ازدواج با مشارکت دستگاههایی چون وزارت بهداشت، سازمان نظام روان شناسی و مشاوره، نیروی انتظامی، ممنوعیت مطلق ازدواج با دختری که به بلوغ جنسی نرسیده و جرم انگاری آن، ممنوعیت مطلق فواصل غیرطبیعی سن زوجه و زوج و جرم انگاری آن، جرم انگاری ممانعت از تحصیل دختران متأهل در مدارس روزانه، ایجاد تکلیف قانونی برای ارائه خدمات و گذراندن دوره های

مهارت های زندگی در قالب مشاوره پیش از ازدواج و ارائه گواهی آن به دفاتر ثبت به عنوان یکی از شروط صدور اجازه ازدواج، جهت ترمیم رویه حاکم بر نظام حقوقی ایران با هدف دقیق تر شدن نظام حقوقی پیشنهاد می کند .

دغدغه‌ای

به نام

فراکسیون

زنان

پس از گذشت چهارسال از عملکرد فراکسیون زنان مجلس دهم شورای اسلامی، تصمیم داریم به بررسی عملکرد این فراکسیون و پیگیری های صورت گرفته در حوزه زنان پردازیم. در این خصوص با خانم زهراسادات رضوی علوی مصاحبه کرده ایم. ایشان ورودی ۸۹ فیزیک و ورودی ۹۳ ارشد هسته ای دانشگاه امیرکبیر و همچنین از ادوار انجمن اسلامی دانشجویان و دفتر تحکیم وحدت و فعال حوزه زنان می باشند.

ورود خانم ها به مجلس را چطور می بینید؟به خصوص در بخش های مرتبط با حوزه زنان.

در حال حاضر حضور خانم ها روز به روز پررنگ تر می شود. یکی از اهداف انقلاب اسلامی همین حضور اقشار مختلف از مرد و زن در عرصه های مختلف از جمله عرصه ی سیاسی بوده است. اگر نگاهی به صحبت های حضرت امام و حضرت آقا هم ببندازیم می بینیم که ایشان هم خانم ها را به حضور در عرصه ی سیاسی دعوت و تشویق می کنند. البته این حضور تبصره هایی دارد که باید با رعایت اولویت ها باشد(اولویت سنجی خانواده). می توان گفت مشارکت سیاسی خانم ها یک وظیفه است به خصوص در عرصه هایی که به طور مستقیم در خصوص خانم ها و حوزه ی زنان تصمیم گیری می شود. در حال حاضر ما در بحث قانون گذاری در حوزه ی خانواده و زنان دچار مشکل هستیم، در این خصوص کسی که در آن نقطه ی تصمیم گیری در حوزه ی زنان است باید مشخصه های یک خانم را به خوبی بشناسد. باید تفاوت های جنسیتی و فیزیکی زنان را به خوبی درک کند و بداند چه قوانین و شرایطی برای اون خانم ها فراهم شود.
خب قطعاً یک خانم خیلی بهتر می تواند شرایط و مشکلات یک خانم شاغل را درک کند، بنابراین خیلی مهم است که خانم ها در مجلس حضور داشته باشند تا با قانون گذاری درست شرایط را برای زنان و جامعه بهتر کنند. به طور کلی اهمیت حضور خانم ها را در این می بینم که جامعه ی بهتر و متعادل تری داشته باشیم.

حالا این که تا چه حد تاثیر می گذارند بستگی دارد به کارآمدی آن افراد. افرادی که صرفاً به خاطر نسبت با یک فرد قدرتمند مثلا دختر یا همسر فلانی باشد، وارد اینچنین صحنه هایی شود یا صرفاً به خاطر یک سهمیه ای وارد مجلس شوند.

۴

های خانم های ساکن میدان ولیعصر به بالای تهران است! به جرئت می توان گفت سطح دغدغه های بررسی شده در فراکسیون بیشتر مناسب یک موسسه ی کوچک در شورا یاری یک محله است اما همین مسائل به عنوان یک دغدغه ی اصلی در صحن مجلس مطرح شده و بررسی شده اند.

یا مثلاً بحث ممنوعیت ازدواج زیر ۱۸ سال که اساساً با تعالیم اسلام تعارض دارد. آن جایی که می خواهند

یک سری قوانین بین المللی را زیر پستی

به خورد مردم بدهند اینجا محدودیت

تبدیل به ممنوعیت می شود یا اولویت در

نقاط دیگر [مثلاً] فرهنگی که ما یک سری

ملزومات داریم جلوی محدودیت ها می

ایستند؛ این نشان می دهد که مشی این

افراد ثابت نیست و در جاهای مختلف طبق

سلیقه خودشان و یا خوشایند دنیای غرب عمل می کنند.

بنده به شخسه حرکتی از مجلس را به یاد

نمی آورم که بگویم این کاری که فراکسیون

انجام داد در جهت دغدغه های من بود.

مثلاً همین بحث قانون تسهیل ازدواج،

ما مشاهده می کنیم، قوانین خوبی که

وجود دارد را دنبالش را نمی گیرند بلکه

تتها دنبال طرح قوانین جدید و بعضاً جنجالی

هستند.که معمولاً روی این طرح ها کار کارشناسی هم صورت

نگرفته است. مثلاً **قانون منع ازدواج زیر ۱۸** سال خب ما

به واسطه ی ارتباطاتی که با مرکز پژوهش ها گرفتیم متوجه

شدیم که این آمار ارائه شده در این خصوص اطلاعات رسمی

نیستند و این افراد طبق همین آمار تصمیم گیری می کنند

و قانون گذاری می کنند و خب هزینه ای را به وجود می

آورند و ذهن جامعه را درگیر این مسائل می کنند در حالی

که مساله اولویت داری نیست. به نظر بنده فراکسیون زنان

مجلس مهمترین موضوعی که در آن موفق نبوده مساله ی

اولویت بندی است، در واقع نتوانسته اند مساله یابی صحیح

انجام بدهند.

دغدغه اصلی زنان جامعه را چه می دانید؟

ما باید بررسی کنیم که آمار **زنان خانه دار** ما به چه صورت است. آیا این افراد پشتوانه ی مالی دارند یا نه؟! آیا ارزش گذاری اجتماعی برای این افراد شده است یا نه؟!

مورد دیگر حجم زیاد **تجرد قطعی** است که به عنوان یک

مساله جدی مطرح می شود. مثلاً برای آمارِ مجرد قطعی باید

برنامه ریزی صورت بگیرد مثلاً در این مورد که آیا این افراد

پشتوانه ی مالی نیاز دارند یا نه؟ بحث اقتصادی این افراد

چه می شود؟ بحث عاطفیشان به چه صورت است؟ امنیت

این افراد به چه صورت است؟ امنیت روانیشان به چه صورت

است؟ ما نمی توانیم این آمار از افراد را رها کنیم خب طبق

راهبرد فعلی می توان گفت، افراد فراکسیون اولویت سنجی

ندارند. این افراد باید چه کار کنند؟ مثلاً دختری را تصور کنید

که والدینش را از دست می دهد و اطرافیان او هم نیستند، این

آدم اگر در شهرستان ها باشد پشتوانه مالی هم احتمالاً ندارد و هزار مشکل ممکن است برای او به وجود بیاید متأسفانه چیزی که ما شاهد ان هستیم این است که دغدغه ی این افراد دیده نمی شود و صدایشان شنیده نمی شود.ولی چون قانون منع ازدواج مساله ی **سند توسعه** است با وجود این که دغدغه ی افراد زیادی نیست به عنوان یک مساله ی اصلی در صحن

مجلس مورد بحث قرار می گیرد. در مورد این

موضوع که حالا دغدغه ی خانم ها چیست،

باید یک مساله یابی دقیقی صورت بگیرد

که مثلاً در بحث بهداشت یا ناباروری،

بیمه ی زنان خانه دار، بحث انعطاف

پذیری یک شغل متناسب با ویژگی های

یک خانم و یک مادر یا مثلاً بحث بستر

های موجود برای اثر گذاری خانم ها که

البته صرف قانون گذاری این مسائل را

حل نمی کند ولی خب بحث نظارت هم

برای اجرای قانون مهم است و برای این

لازم است میان دولت و مجلس یک هم

افزایی صورت بگیرد. مثلاً در خصوص شغل

مناسب باید یک سری قوانینی نوشته شود

که هم از طرفی برای خانم با توجه به

نقش های دیگر او مناسب باشد هم ان که

برای کارفرما توجیه اقتصادی داشته باشد و از

ضرر جلوگیری شود تا اساساً کارفرما خانم ها را برای آن کار

استخدام کند.

بحث دیگری که برای خانم های مجلس مطرح است این است

که زن را تک بعدی می بینند و زن را فقط در وجه زن اجتماعی

می بینند و در خانواده کمتر به آن پرداخته شده است.

یعنی شما از نظر کمّی فعالیت فراکسیون را مثبت می بینید؟ از نظر کیفی چطور؟

در واقع به نظر بنده قطعاً کار کرده اند ولی در جهت خاصی و بر روی یک سری لوایح خاص پافشاری کرده اند.

یک مساله ی مهم این است که کار این افراد تا چه حد تاثیر گذار بوده است این که فعالیت و عملکردشان تاثیر منفی داشته

است یا خیر!

کار دیگری که صورت گرفت در واقع به نوعی جابه جا کردن اولویت های زن ها و مسائل در این حوزه است. وقتی ما اولویت پنجم جامعه را به واسطه ی رسانه ها و قدرت و جایگاهی که داریم می آوریم و به عنوان اولویت اول معرفی می کنیم و این ظلم است به خانم ها چه اون خانمی که تحت تاثیر قرار گرفته و چه آن خانمی که اساساً دغدغه اش را چیز دیگری می بیند. ما باید ببینیم درگیری و دغدغه ی زنان طبق آمار چیست مثلاً بحث تفریح یا سلامت زنان.

من صبح تا شب در فضای جامعه با زنانی رو به رو هستیم که از مسئله شغل و امنیت گله می کنند، اینکه یک آمار درست گرفته بشود کار یک مرکز پژوهشی است. اما یکسری دغدغه ها بیشتر واضح هستند و باید بیشتر به آن پرداخته شود.

قوانین جنجال ساز

یا جنجال های قانون ساز؟

بررسی اولویت های مجلس دهم در حوزه زنان و حواشی پیرامون آن

بیایید با یک مثال وارد بحث شویم؛ فکر کنید دانشجویی می خواهد برای روز های فرجه برنامه ای بریزد که درس بخواند، اولین کاری که می کند اولویت های خود را بررسی می کند؛ کدام درس را در طول ترم نخواندم؟ کدام درس نیاز به وقت بیشتری دارد؟ کدام درس امتحانش زود تر است؟ و ...

پس در بهترین حالت زمانش را طوری تنظیم می کند که با رعایت اولویت ها به تمام دروس برسد. شاید اصلی ترین مسئله ی حوزه ی زنان این باشد که واقعا مهم ترین مسئله زنان چیست؟! کدام مسئله است که باید در اولویت قرار بگیرد و در اسرع وقت به آن رسیدگی شود ؟ و حال نگاهی بندازیم به مسائل موجود... تسهیل ازدواج و تشکیل خانواده، بیمه زنان خانه دار، رسیدگی و تسهیل زندگی زنان سرپرست خانواده، رسیدگی به زنان معتاد، ایجاد زمینه شغلی متناسب با روحیات زنانه، حضور بانوان در استادیوم، جلوگیری از ازدواج های به اصطلاح کودک همسری، دادن گواهینامه موتور سواری به زنان، تعدیل فرهنگ حجاب، قوانین مربوط به منع خشونت علیه زنان و... متاسفانه در مجلس دهم شاهد این بودیم که پیگیری های فراکسیون زنان و قانون گذاری های مجلس از اولویت های جامعه بسیار دور بوده است؛ به این صورت که به مواردی همچون حضور بانوان در استادیوم و افزایش سن ازدواج و این دست مسائل تقلیل یافته است که تصویب اکثر این قوانین به تبع حواشی و جنجال هایی بود که در فضا های حقیقی و مجازی به وجود آمده بود. همه ی ما #دختر_آبی را یادمان هست و همچنین کلیپی که از مراسم عقد دختر ۹ ساله پخش شده بود!

برای مثال در این مقاله به چند مورد از این پیگیری های اعضای فراکسیون مجلس اشاره می شود:

۱. پروانه سلحشوری ۱۰ اسفند۹۶: «همه زنان باید بتوانند آزادانه به ورزشگاه بروند/ بالاخره این مطالبه بخشی از جامعه ما است / ما

دست از
تلاشمان

بر نمی داریم!

– آمار دقیقی از تعداد زنان

معتاد وجود ندارد اما آنچه در

شیوع شناسی مطرح است نشانگر آن

است که ۹ درصد جمعیت آمار معتادان کشور را زنان تشکیل می دهند.(ایرنا دی ۹۶) تعداد کل معتادان ۲ میلیون و ۸۰۰ نفر می باشد که در مسئله اعتیاد علاوه بر خود شخص بیمار خانواده و جامعه اطراف اون نیز در معرض تهدید می باشند!

۲. فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی از نیروی انتظامی دعوت کرد در جلسه ای با نمایندگان زن مجلس موضوع صدور گواهینامه موتورسیکلت برای زنان و خلاءهای قانونی آن را مورد بررسی قرار دهد.(۱۴ مرداد۹۸)

– محزون(مدیرکل دفتر جمعیت نیروی کار مرکز آمار ایران و مدیرکل سابق اطلاعات و آمار جمعیتی سازمان ثبت احوال کشور): ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مجرد هرگز ازدواج نکرده در کشور داریم که با احتساب افراد بدون همسر در اثر فوت یا طلاق، جمعیت مجردان ایران به رقم ۱۳ میلیون و ۳۲ هزار می رسد... مهمترین راهکار برای کاهش تجرد در ایران اجرای صحیح سیاست های کلی جمعیتی خانواده است.(۲۲ دی ۹۷)

مسئله اینجاست که این قوانین به خودی خود شاید اشتباه نباشند ولی توجه تمام و کمال به آنها در میان آن همه مطالبه مهم داری اولویت بالاتر قطعا کار اشتباهی است. در واقع یک سوآلی اساسی وجود دارد تعداد زنان خانه دار ما بیشتر است یا تعداد زنانی که می خواهد به ورزشگاه بروند؟ تعداد جوانانی که می خواهند ازدواج کنند بیشتر است یا زنانی که می خواهند گواهی موتورسواری بگیرند؟ شاید یادآوری این مسئله که تهران تمام ایران نیست هم کمی نمایندگان را از بی توجهی به اولویت های مسائل زنان بازدارد! آیا حتما باید مادر سرپرست خانواده ایی خودسوزی کند که به او توجه شود؟ چرا باید وضع به جایی برسد که زنان حس کنند مطالبات واقعی آنها نادیده گرفته می شود؟ امید برآن است که نمایندگان مجلس یازدهم کمی به دغدغه هایی واقعی زنان نزدیک تر باشند و شاید نمایندگان محترم فراکسیون زنان باید باری دیگر این سوال را از خود بپرسند «اولویت واقعی ما کدام مسئله است؟»

حربه ای به نام کودکان بی هویت

بررسی قانون تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی

اقامت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی را تبدیل به یک مسئله نموده، ناظر فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی است که ساکن ایران بوده اند نه خارج از کشور.

۳. دامن زدن به ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی

تاکنون عدم اعطای تابعیت به این فرزندان تا سن ۱۸ سالگی به عنوان یک بازدارنده در خصوص افزایش این قبیل ازدواج ها عمل می نمود. با توجه به اینکه لایحه پیش رو تمامی شروط اعطای تابعیت مندرج در قوانین قبلی را غیرضروری تلقی نموده است، منجر به دامن زدن به این ازدواج ها خواهد شد. در حقیقت بسیاری از اتباع خارجی برای دریافت اقامت دائم در ایران اقدام به ازدواج با زنان ایرانی می نمایند.

۴. اعطای تابعیت به هر فرد فاقد تابعیت در کشور

یکی از مهم ترین نکات قابل توجه در لایحه مذکور اشاره به افراد فاقد هویتی است که ربطی به مادر ایرانی ندارد. درحالی که این لایحه برای فرزندان مادر ایرانی در نظر گرفته شده است در تبصره ۲ این قانون آمده است «افراد فاقد تابعیتی که خود و حداقل یکی از والدینشان در ایران متولد شده باشند می توانند پس از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام شمسای تابعیت ایرانی کسب کنند که در صورت نداشتن سوءپیشینه کیفری و نیز نداشتن مشکل امنیتی (به تشخیص وزارت اطلاعات) به تابعیت ایران پذیرفته می شود». این تبصره می تواند شامل هر فردی که والدین غیرایرانی دارند ولی به صورت قانونی یا غیرقانونی در ایران ساکن اند شود. با وجود این مشکلات ریشه ای و فراوان، سرانجام این لایحه با اعمال اصلاحات سطحی که چیزی از فجایع اجرایی شدن این لایحه کم نمیکند، در شورای نگهبان به تایید رسید و برای اجرا به دولت ابلاغ شد.

با اجرایی شدن این قانون باید منتظر بحران های وحشتناکی برای دختران کشورمان همچون فروش دختران ایرانی در مناطق محروم به طمع اخذ اقامت قانونی ایران باشیم.

براساس ماده ۹۷۹ قانون مدنی، فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی که در ایران متولد میشوند تنها میتوانند بعد از رسیدن به سن ۱۸ سال تمام تقاضای تابعیت ایرانی کنند.و تا رسیدن به این سن تابعیت فقط از طریق پدر منتقل می شده است.

تبصره این قانون اجازه اقامت در ایران را به فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی اعطا کرده اما در خصوص حقوق اجتماعی و فرهنگی این کودکان تا قبل از ۱۸ سالگی سکوت کرده بود. امری که سبب شده این کودکان بدون هرگونه مدرک هویتی و در نتیجه امکان استفاده از حقوق شهروندی مثل حق تحصیل و استفاده از امکانات آموزشی، حق استفاده رایگان از خدمات بهداشتی و درمانی و بیمه سلامت، خدمات بانکی تا سن ۱۸ سالگی به سر برند. به دلیل مشکلاتی که به واسطه وجود این قانون وجود داشت، در سال ۹۷، لایحه «اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی» در راستای انتقال تابعیت مادر ایرانی به فرزند ارائه شد و کمی بعد در اردیبهشت ۹۸ در صحن علنی مجلس به تصویب رسید.

منتقدان این لایحه معتقدند که این لایحه از کارآمدی لازم برای پاسخگویی به معضلات اجتماعی این حوزه برخوردار نیست و در عمل باعث بروز چالش های جدی برای کشور و همین طور برای زنان و دختران ایرانی که در معرض این ازدواج ها هستند می شود.

از اشکالات وارده به این لایحه میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. در نظر گرفتن «ازدواج شرعی» به جای «ازدواج قانونی»

در ماده واحده لایحه مذکور، اعطای تابعیت به فرزندان ناشی از ازدواج شرعی صورت می گیرد این در حالی است که قانون گذار در ماده ۱۰۶۰ قانون مدنی، ازدواج زنان ایرانی با مردان غیر ایرانی را منوط به اجازه از دولت و استعلام وضعیت واقعی مرد خارجی می داند.طبق این قانون حتی افرادی که به صورت غیرقانونی وارد کشور شده اند و به صورت غیرقانونی ازدواج کرده اند به جای مجازات شدن، می توانند اقامت دائم برای خود و تابعیت برای فرزندان شان کسب کنند و از این باب احتمال سوءاستفاده های فراوانی فراهم می شود. درواقع این لایحه از حاکمیت برای حمایت از زن ایرانی سلب اختیار نموده است.

۲. عدم تفکیک بین فرزندان مادران ایرانی ساکن کشور با خارج از کشور

این لایحه، با حذف شرط مکان تولد و وابسته ندانستن موضوع اعطای تابعیت به لزوم تولد و اقامت در ایران، موجب شده فرزندان حاصل از ازدواج زن ایرانی با اتباع خارجی که در خاک ایران متولد نشده اند و خود آنها یا مادر آنها نیز در ایران زندگی نمی کنند هم ایرانی محسوب شوند؛ امری که سبب گسترده شدن جامعه مخاطب لایحه خواهد شد. این در حالی است که آنچه موضوع هویت و وضعیت تابعیت یا

زنان در مجلس

بررسی عملکرد چهارتن از نمایندگان زن دهمین دوره مجلس شورای اسلامی

پروانه مافی

حزب و گروه ائتلاف: اصلاح طلب

درصد آرا: ۳۵/۸۵ درصد

تحصیلات: کارشناسی ارشد مدیریت دولتی , دانشجوی دوره

دکتری مدیریت کسب و کار

سوابق نمایندگی :

• نماینده تهران در دوره دهم مجلس شورا اسلامی

• نایب رییس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی

• عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی

- وی معتقد است مسایل امور زنان نباید با سیاست خلط

شود چون آسیب زا میشود و می گوید متأسفانه سال های

اخیر شاهد این قضیه بوده ایم که به صورت جناحی

با قوانین برخورد شده است لذا امید داریم

بلوغ سیاسی در مسئولان ایجاد شود

و بعد از تصویب قوانینی که قرار

است خلاءهای قانونی را پر کند،

مسئولان با نگاهی جدید

و به دور از منافع جناحی،

کشور را به سمت رونق

تولید ببرند.

سمیه محمودی

حزب و گروه ائتلاف: اعتدال گرا

درصد آرا: ۵۷/۲۴ درصد

تحصیلات: کارشناسی ارشد جامعه شناسی , دانشجوی دکتری

سابقه نمایندگی :

• نماینده ی اصفهان در دوره ی دهم مجلس شورای اسلامی

• عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

• عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی

- وی با بیان اینکه افزایش ۱۵ درصدی حقوق متناسب با

نرخ تورم نیست که این امر مشکلات بسیاری برای افراد

کم درآمد ایجاد می کند، اظهار کرد: دولت ادعا می

کند با افزایش نقدینگی به واسطه رشد حقوق،

تورم افزایش می یابد

نیز توجه کرد

قیمت بنزین و

به حساب

خانواده ها خود

به افزایش

نقدینگی موجود در

جامعه دامن

هاجر چنارانی

حزب و گروه ائتلاف: اصول گرا

درصد آرا: ۳۱/۵۷ درصد

تحصیلات: کارشناسی ارشد جامعه شناسی

سابقه نمایندگی :

• نماینده نیشابور و فیروزه در دوره ی دهم مجلس شورای

اسلامی

• عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

• عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی

- چنارانی میگوید ((جدا کردن فراکسیون

زنان و خانواده به این دلیل که در

فراکسیون خانواده آقایان هم حضور

داشته باشند آن طور که باید درست

انجام نگرفته است)) و یکی از جریاناتی

که در آن حضور داشته جریان

کودک همسری است و معتقد است

در کشور ما برای حضور زنان در

مجلس حق کمی قایل هستند .

زهرا سعیدی مبارکه

حزب و گروه ائتلاف: مستقل

درصد آرا: ۳۰/۸۴ درصد

تحصیلات : کارشناسی ارشد مهندسی مالی و مهندسی

صنایع , دانشجوی دوره ی دکترای صنایع

سابقه نمایندگی :

• نماینده مبارکه در دوره دهم مجلس شورای اسلامی

• عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

شورای اسلامی

• سخن گوی فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی

- او از وزیر تعاون , کار و رفاه اجتماعی می خواهد نیروهای

قرار دادی در اسرع وقت به نیروهای پیمانی و رسمی

تبدیل شوند .از این که دهه شصتی ها به دلیل سن و

سالشان حق شرکت در آزمون های استخدامی را ندارند

شکایت میکند .به نظر او سیستم رفاه اجتماعی برای

زنان سرپرست خانوار یا بدسرپرست نیاز به باز نگری

دارد یکی از موضوعات مهم بحث زنان است به ویژه در

کشورهای در حال توسعه جایگاه زنان در توسعه مهم

است که باید به حضور نقش آفرینی آنها توجه ویژه

شود، از سویی سقف شیشه ای مجموعه تعصبات منفی

که مانع آن می شود تا زنان از سطح معینی در سلسله

مراتب سازمانی بالا رود در تمام دنیا مدیریت فردها

بر دوش زنان و مردان خودباور است و در

این میان

خودباوری نیازی مبرم برای

است از تبار این کشور تا سقف

شیشه ای را با حفظ ارزش ها

و شعائر اسلامی بشکنند.

ریاست زنان !

بررسی عملکرد دو رئیس فراکسیون زنان دهمین دوره مجلس شورای اسلامی

پروانه سلحشوری، در سال ۱۳۹۴ عضو کاندید های

پیشنهادی لیست امید به ریاست محمدرضا عارف، از حوزه

انتخابیه تهران به نمایندگی مجلس با آراء مردمی برگزیده

شد و برای اولین بار به عنوان نماینده مردم پا به خانه

ملت گذاشت. وی عضویت کارگروه روستایی و عشایری مناطق

محروم، معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری و تدریس در

دانشگاه آزاد اسلامی را در کارنامه خود دارد.

سلحشوری از ابتدای تصدی پست نمایندگی، عضو کمیسیون

فرهنگی مجلس شد و همچنین در سال های ۹۵ و ۹۶ به

ریاست فراکسیون زنان برگزیده شد.

از جمله لوایح مطرح شده در مجلس می توان به «افزایش

سن ازدواج دختران»، «لایحه من خشونت

زنان»، «افزایش اعتبار قانون بیمه زنان

خانه دار» و همچنین طرح الزام حضور

وزیر زن در کابینه ریاست جمهوری و

افزایش تعداد نمایندگان زن(بدون توجه

به اصل شایسته سالاری) در مجلس

اشاره کرد. لازم به ذکر است

که اکثر این طرح ها محقق

نشده و نهایتا در دوره های بعد

تصویب شده اند. اگرچه لوایح

مطرح شده در مقام خود با

اهمیت می باشند اما باید به

اولویت های جامعه نیز توجه

داشت. نکته قابل توجه که

خانم سلحشوری را به چهره

شناخته شده امروز بدل کرده

است، انتقاد های تند و صریح

ایشان در مجلس است.

فریده اولاد قباد، دیگر سال اولی مجلس دهم، ایشان نیز

در لیست پرتعداد امید بوده و با میزان رای خوبی منتخب

مردم شد. ایشان عضو فراکسیون محیط زیست، فراکسیون

آموزش و تحقیقات، نایب رئیس مجمع نمایندگان تهران و

همچنین رئیس فعلی فراکسیون زنان می باشد.

بر اساس گفته اخیر ایشان موضوعاتی که در کمیسیون

زنان نسبت به آن حساسیت نشان داده اند و آنها را مورد

پیگیری جدی قرار داده اند عبارتند از «اصلاح قانون مجازات

اسیدپاشی»، «اصلاح قوانینی که زوج حق منع زوجه را از

اشتغال بدون دلیل منطقی را نداشته باشد» و «اختصاص

بودجه برای حمایت از خانواده های بد سرپرست و بی

سرپرست». در کنار این ها بسیاری موارد دیگر نیز مورد

بحث و بررسی قرار گرفته که از شاخص های آن می توان

به مسئله **کودک همسری** و **حضور بانوان در ورزشگاه**

اشاره کرد. که در جای خود خوب است! اما نقد هایی به

عملکرد این این فراکسیون و به وارد است از جمله اینکه

اگر کمی با تأمل نگاه کنیم بسیاری از موارد ذکر شده و

به طور کلی اکثریت طرح های فراکسیون منحصر به قشر

خاصی از جامعه می شود.

یکی از مسائل مهم در مجلس نظارت بر قوانین تصویب شده

است. مسئله ای که متأسفانه شاهد آن نیستیم. برای نمونه

قانون **حق مرخصی همراه با حقوق دوره بارداری** زنان

شاغل که به علت عدم نظارت مناسب هیچ تغییر و اصلاحی

برای این مسئله در مقام عمل صورت نگرفته است.

نکته این است که در بسیاری از موارد آسیب شناسی درستی

صورت می گیرد اما در ادامه پاسخ درستی به آن مشکلات

داده نمی شود. این پاسخ های نامناسب (در مرحله ی قانون

گذاری) را می توان به دو دسته جواب های **ناقص** و جواب

های **نادرست** تقسیم کرد.

در جواب های ناقص، حین طراحی پاسخ به همه ی ابعاد

مشکل توجه نشده، یا عوارض و پیامد های احتمالی آن

درنظر گرفته نشده است و یا به اندازه کافی بر روی عملیات

سازی آن فکر نشده؛ در نتیجه در مرحله ی عمل ناکار آمد

اند.

جواب های نادرست، از بنیاد اشتباه هستند. پاسخ هایی که

عکس آن چیزی که مد نظر است نتیجه می دهند. انبوهی

مثال از این دسته جواب ها در حوزه خانواده وجود دارد؛ هر

چه قانون گذاری در این حوزه بیشتر می شود کانون های

خانواده سردتر و گسسته تر می شوند. همین عامل است که

فراکسیون زنان را به نوشتن قوانین نشدنی، بررسی مسائل

خاص و منحصر، نشست های تشریفاتی و کاغذ بازی های

اداری متهم می کند.

گاهی لازم است به جای راهکار هایی برای پس از خسارت،

راه حل های پیشگیرانه ارائه می شد که تا حد امکان از

رسیدن مسائل به مرحله ی آسیب جلو گیری شود. برای

مثال می توان از صدا سیما این مطالبه را داشت که چرا

در زمینه ی حفظ خانواده برنامه ی مناسبی تولید نمی

شود؟ قطعاً خانم اولاد قباد از این مسائل آگاهی

بیشتری دارند ولی به راستی چرا چنین

اقداماتی را از ایشان ندیدیم؛ چرا در

کنار این حجم از فعالیت های

حقوقی از بُعد فرهنگی مشکلات

غافل شده اند؟ و چه بسیار

مشکلاتی هستند که

با پیشگیری مناسب

کارشان به درمان

های سخت نمی

رسند!

به نظر من وظیفه ای که الان وجود دارد، این است که شما بیایید مسایل را تقسیم بندی کنید؛ ببینید کدام مسایل اصلی است، کدام مسایل تبعی؛ چون اگر مسایل اصلی حل شود، مسایل تبعی به دنبال آن حل خواهد شد. اگر دیدید چیزی جزو مسایل اصلی نیست، آن را از حوزه فعالیت متمرکز همت طلب خود خارج کنید و به مسأله اصلی بپردازید.

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار بانوان نماینده مجلس شورای اسلامی

